

Lakewood Daf Yomi

PRESENTED BY SRULY BORNSTEIN

לע״נ

ברוך דוב ז״ל בן יבלחט״א משה חיים ווידרא נ״י
הרב שמעון דוד בן ר' יעקב יוסף איידער זצ״ל

מראה מקומות רשפי אש

לע״נ מרים שיינדל בת יבלחט״א אפרים שמעון סינאוויץ

מ א מיי פ"ו מהלכות
תמירין הל' ג סג עשין
קלט עוש"ע י"ד סי' רלג
סעיף א:
מא ב מיי עס פ"ח הל' א
סג עשין י"א י"ב:

ארבעה ראשי שנים פרק ראשון ראש השנה

א [לעיל דף ג: וש"נ].
ב [נבנא מיעל דף קא:
ע"ש]. ג [בכורות יז:
ד] [ומגילה ט: שבעת ד.
חילין פד. קד.]. ה [לקמן
ט:]. ו [לעיל דף ד.
ז]. ח [מנחות דף סח:
ט]. ט [פסחים נח:
י]. י [לד. י"ג דף עת.
וע"ש בתוס']. יא [עין
קדושין מו: ג"מ ע"ו].
יב [ביצה יט. טז]. יג [ע"י לעיל ה ע"ב].

הגהות הב"ח

א [ב] גמ' דלא חיייל
מאורחא וקמשיב [כיון
שנתיק] תלמי' וי"ב רש"י
לא גרס להו וכן הוא
בתוס': (ב) תוס' ד"ה
ולרגלים כו' אכל השתא
למרת דרבי:

ליקוטי רש"י

חדש שאתה נתיק לחדש
הקרבנות ולהביאם
מתרומה חדשה וגמר שנה
שנה מניסן דכתיב ראשון
הוא לכם וגו' [ויפא סה:].
כל הני חדשים למה לי
אלא אמרה תורה יש לך
חדש שאתה נתיק לחדש
השנה עלות תמידין
ומתקנין מתרומה חדשה
והוה ניסן כדלמירין גרסא
השנה דלמירין שנה שנה
מניסן דכתיב ראשון הוא
לכם לחדשי השנה [שמות
יג] [מגילה כט:]. יפה
יפה. כלל שלם דעונו לו
שיקדו משלו [ב"מ ק"ח].
אמר. וימות הגשמים
לדל שכיח ביה אף על גב
אלא אגרי אלף שלשים יום
ועד הפסח ומידי ליתן לו
כלל חדש כשכר חדש
הראשון [שם ק"א].
מעשר בהמה. שאין
מעשין מן העולדים בשנה
זו על העולדים במצומה
דכתיב [דברים יד] עשר
מעשר את כל תבואת זרעך
היוצא השדה שנה שנה
ואמר מר בכורות צפיק
מעשר בהמה (ג): בשמי
מעשרות הכחוש מדבר
אמר מעשר בהמה ואמר
מעשר דגן [לעיל ב:]. ואין
מנטרפין אותן שוללו
לאחר אלול כדמפרש
צפיק מעשר בהמה
(בכורות יז): [בכורות
כא:]. דליתן שוללו קודם
לכן אין נכנסין לדי
למעשר עם אותן שוללו
מכאן ואילן משום דהו
חדש וישן [שם יז:]. ד"ה
הסר וכו' ודגורסין בריש
סוכה סוכה (ג): דל
עשרות קרנים איכא על
סוכה דל דפנות ליכא על
סוכה [סוכה יז:]. רבי
דיא. וסתמה אליבא
לפשיה [מגילה ט:].
מתניתין רבי סתמה לפי

הגהות וציונים

א [בכת"י נוסף בתנ"י:
צ [צ"ל דתנן] [גליון]:
ג [בכת"י נוסף הא מוני: [7
נראה דל"ג בגמרא "אימא סיפא ר'
אעזר ור"ש אומרים באחד בתשרי" וכן ליתא
בכת"י: [8] יש להוסיף וחדא כחד תנא
(באה"מ): [9] יש להוסיף "אכא" (באה"מ). וכ"ה בדפוס קראקא (דק"ס):
[10] תיבת "הוא" נמחק (חכמת מנחה): [11] בתוס' הרא"ש הגירסא "דשמוא הוון מועות
מתנה מו": [12] נראה דיש להוסיף ומשני: [13] צ"ל ר"מ (באה"מ): [14] לכאן שייך ד"ה "הרי יובלות" שכתבילת דף ח ע"א (חכ"מ):

לא פסיקא ליה. נתיק לקדקק אזי הוה מני לשנויי כדמשני לקמן
כי קא חשיב מידי דלא תלי במעשה:
עלתה ל"ו שנה. ולא אמרינן הדמים מודיעים^ט והרי^ט המעות
מתנה או פקדון^ט:

ולרגלים מני. פי' והא דלמירי

צרישא צאחד צניסן
ר"ה לרגלים דהיא נשנית סתמא ומני
היא ומשני ר"ש היא ופריך רישא
דלמיר ארבעה ראשי שנים הן ראש
השנה למלכים ולרגלים וסיפא הא
דלמיר רבי אלעזר ור"ש אחד בתשרי^ז
ופריך רישא וסיפא ר' שמעון
ומיעתא רבי מאיר^ח רבי היא פי' רבי
תנא מתני' ושנאה אליבא דתנאי וסתם
לה כוותיהו אזי הכי דחד תנא כמו
רבי שנאה מתני' ונסיב לה אליבא
דתנאי א"כ מה זה דלמיר ארבעה
ראשי שנים הן חמשה הוון דשנלמא
אזי ר"ש הוה תני צהדיא צרישא לא
הוה רק ארבעה דליהו ר"ש לא סבר
אחד צאלול ר"ה לבהמה אצל (ג) הא
דלמיר דרבי נסיב לה אליבא דתנאי
ותנא אחד צאלול צשצל ר"ה א"כ
חמשה ר"ה הוון ומשני אמר רבא
ארבעה ל"ה לר"מ ארבעה דל רגלים
לר"ש ארבעה דל מעשר בהמה:

והרי רגלים דלא חיייל מאורתא.

אפילו ציוס לא חיייל עד יום
שני למאן דלמיר^ז נדרים ונדבות אין
מקריצין ציו"ט ומשני לחמיי מעיקרא
מחייב וקאי צקונטרס פירש להציא
קרנן מחויב ועומד הוא משעה שגדר
היה לו להקריבו מערב הרגל ולא
הוקצעו רגלים לענין הקרבת הקרבן
אלא לענין צל תאחר ומאורתא נמי
חיייל ולא פי' כן צשצל שיעצור צצל
תאחר משנכנס רגל שלישי צתחלת
הלילה דהא לר"מ דלמיר לעיל^ז צרגל
אחד אינו עוצר עד שיעצור כל הרגל
וה"ה לרצנן עד שיעצרו שלשה רגלים
וצפרק צ' דצילה (ד' יט: ושס) אמר
דאין מציאין תודה צחג המנוח
וצענרת אלף צחג הסוכות משמע
דאם הציא צחג הסוכות צחול המועד
דלא עבר והא דפירש כחן צקונטרס
דמאורתא חיייל היינו לענין דאם
מחויב ועומד לפני הרגל איכא כוליה
רגל ולא נכנס רגל וקא נדר אפי'
למנין שלשה רגלים: [15] מודי דת"י במעשה. ולמאן דלמיר (במנחות
דף סח.) אפילו צומן צצית המקדש קיים האיר המזרח מתיר מ"מ עד
יום הציאכס למזוה כדלמירין צמנחות פרק רבי ישמעאל (סז):
והרי

מעיקרא מחייב וקאי. להציא קרנן נדרו מחייב ועומד משעה שגדר והיה לו להקריבו מערב הרגל ולא הוקצעו רגלים לצל תאחר לענין הקרבת קרבן אלף לענין מיתל עליה צל תאחר ומאורתא נמי חיייל: והרי יובלות. דקתני צראשי שנים דמתני' דלא חיייל אלף על ידי תקיעת שופר דצ"ד ואינה אלף ציוס דכתיב ציוס הכפורים תעצרו שופר^ט (ויקרא כה): רבי ישמעאל כו'. לקמן צפירקין (דף ט): מראש השנה חיייל. ואינו תלוי צתקיעה הלכך מאורתא דר"ה חיייל: ד"ה ת"י במעשה. כניסת ראש השנה שלהן אינה תלויה צמעשה אלף משנהגיע היום הוה ראש השנה ומתחדשת השנה למיתיה: מידי דת"י במעשה. כגון ראש השנה דעומר ושתי הלחם אין השנה מתחדשת להחיר חדש צמדינה או צמקדש אלף צהקרצת העומר וכצני ענרת: והרי רגלים. קא סלקא דעתך שאין צל תאחר חל עד שצמצא שעה הראויה להצאת קרבן נדרו נמלא שהוא תלוי צתמיד של שחר: ממי"א קא חיייל. משקדש היום: והרי

יפה יפה. כלל שלם: ותנא דידן. ללא תנייה צמתני': כיון דקתני
אם הביא יצא לא פסיקא ליה. מילתא דליחשבה צראשי שנים:
הכי גרסין תנו רבנן המשכיר בית לחבירו כו'. ולא גרסין מנלן
דלאו מקראי יליף דמדרכנן הוא: א"א באחד באדר. אצל צצניר
מהכי לא אמרינן עלתה לו שנה ודר
צה שנה שלימה דליכא למימר דלדעתא
דההיא שחא אגרה דלא טרע אינש
למיגר צתחא צצניר מתלתין יומין:
ואימא תשרי. ר"ה לשכירות צתים
אם לא עמד אלף צאחד צאלול כיון
שהגיע תשרי עלתה לו שנה: ומשני
כי אגר איניש ביתא. סמוך לתשרי
לכולהו ימי הגשמים אגר: ות"ק
דברייתא. דלא אמר לשכירות צתים:
קיטרי. עצים מתקשרין וגשמים יורדין
והוה כימות הגשמים: ולרגלים מני
ר"ש. דהא אליציה חוקימנא^א דלית
ליה כסדרן לצל תאחר: סיפא^ב ר'
אלעזר ור"ש אומרים צא' צתשרי:
רבי היא. הוא אמרה למתני' ונסיב
מילתיה חדא כחד תנא וחדא כחד תנא:
אזי הכי. דחד גצרה אמרה למתני'
ונסיב מילתיה חדא כחד תנא^ב חמשה
ראשי השנים נינהו אחד צניסן וט"ו
צניסן ואחד צאלול ואחד צתשרי וט"ו
צצצט הא ניחא אזי מוקמת לה לרישא
כר"ש שפיר דלדידיה ארבעה נינהו
דלית ליה אחד צאלול אלף אזי חד תנא
אמרינהו קשיא: אמר רבא. לעולם
רבי היא והכי קאמר אנא חמשה צצירא
לי ומיהו הכל מודים לי צארבעה:
א"ר"מ. דלית ליה אחד צאלול דל
רגלים דלדידיה צרגל אחד עוצר צצל
תאחר כדתינא צצרייתא דלעיל (ד' ז):
וד"ר שמעון ד"ה מעשר בהמה. דליתיה
אלף צאחד צתשרי וצלאו מעשר נמי
ראש השנה הוא: ובהן במה ראשי
שנים. הלכך ניסן דלית ציה תרי חד
קמשיב ליה: ר"ה א"עומר. לאכול מן
החדש מכאן ואילן: ר"ה צשתי הלחם.
נתחדשה השנה להציא מנחות מן
החדש שהעומר מתיר צמדינה ושתי
הלחם צמקדש^ט: א"ר"בא. דלמיר ארבעה
לדברי הכל ליתני מתניתין שיתא: א"ר
נחמן. דלמיר חדשים קא חשיב ניתני
ה' דהא לא חנן סיון צמתני': מאורתא.
משקדש היום: מידי ד"ה חיייל
מאורתא. כגון צצ"ו צניסן לא נתחדשה
שנה^א מן החדש מערב עד למחר לאחר

שקרב העומר וכן צשעה צסיון: והרי רגלים. דקתני מתניתין לענין צל
תאחר דקס"ד ומן צל תאחר לאו מאורתא הוא^א כשקדש היום חיייל
[אלף] עד שצמצא שעה שהיא ראויה להציא נדרים ונדבות ואין זאת
עד שיקריב תמיד של שחר שאין קרבן קודם לו^ב: ומשנינן א"תוי

שקרב העומר וכן צשעה צסיון: והרי רגלים. דקתני מתניתין לענין צל
תאחר דקס"ד ומן צל תאחר לאו מאורתא הוא^א כשקדש היום חיייל
[אלף] עד שצמצא שעה שהיא ראויה להציא נדרים ונדבות ואין זאת
עד שיקריב תמיד של שחר שאין קרבן קודם לו^ב: ומשנינן א"תוי

שקרב העומר וכן צשעה צסיון: והרי רגלים. דקתני מתניתין לענין צל
תאחר דקס"ד ומן צל תאחר לאו מאורתא הוא^א כשקדש היום חיייל
[אלף] עד שצמצא שעה שהיא ראויה להציא נדרים ונדבות ואין זאת
עד שיקריב תמיד של שחר שאין קרבן קודם לו^ב: ומשנינן א"תוי

שקרב העומר וכן צשעה צסיון: והרי רגלים. דקתני מתניתין לענין צל
תאחר דקס"ד ומן צל תאחר לאו מאורתא הוא^א כשקדש היום חיייל
[אלף] עד שצמצא שעה שהיא ראויה להציא נדרים ונדבות ואין זאת
עד שיקריב תמיד של שחר שאין קרבן קודם לו^ב: ומשנינן א"תוי

שקרב העומר וכן צשעה צסיון: והרי רגלים. דקתני מתניתין לענין צל
תאחר דקס"ד ומן צל תאחר לאו מאורתא הוא^א כשקדש היום חיייל
[אלף] עד שצמצא שעה שהיא ראויה להציא נדרים ונדבות ואין זאת
עד שיקריב תמיד של שחר שאין קרבן קודם לו^ב: ומשנינן א"תוי

שקרב העומר וכן צשעה צסיון: והרי רגלים. דקתני מתניתין לענין צל
תאחר דקס"ד ומן צל תאחר לאו מאורתא הוא^א כשקדש היום חיייל
[אלף] עד שצמצא שעה שהיא ראויה להציא נדרים ונדבות ואין זאת
עד שיקריב תמיד של שחר שאין קרבן קודם לו^ב: ומשנינן א"תוי

א [בכת"י נוסף בתנ"י:
צ [צ"ל דתנן] [גליון]:
ג [בכת"י נוסף הא מוני: [7
נראה דל"ג בגמרא "אימא סיפא ר'
אעזר ור"ש אומרים באחד בתשרי" וכן ליתא
בכת"י: [8] יש להוסיף וחדא כחד תנא
(באה"מ): [9] יש להוסיף "אכא" (באה"מ). וכ"ה בדפוס קראקא (דק"ס):
[10] תיבת "הוא" נמחק (חכמת מנחה): [11] בתוס' הרא"ש הגירסא "דשמוא הוון מועות
מתנה מו": [12] נראה דיש להוסיף ומשני: [13] צ"ל ר"מ (באה"מ): [14] לכאן שייך ד"ה "הרי יובלות" שכתבילת דף ח ע"א (חכ"מ):

שיח קצ"ה "אחרית כראשית"

אוצר החכמה

הננו מאחלים לחתן וכלה, שיזכו לבנות בית נאמן בישראל, ולהעמיד דורות ישרים ומבורכים. הסגולה לכך, מרומז בדברי ה"תנאים", שנכתב ונחתם לפני חתונתם.

ב"נוסח התנאים" כתוב לאמר: "המגיד מראשית אחרית, הוא יתן שם טוב ושארית, לאלה דברי התנאים והברית..."

הקב"ה, כביכול, מתואר כאן בתואר: "המגיד מראשית אחרית", ומקורו מהנביא ישעי', האומר: "מגיד מראשית אחרית..." (מ"ו, י'). מכל שמותיו של הקב"ה, בחרו דוקא בתואר זה? וטעמא בעי!

29/08/2018 18:44

ונקדים פירושו הנפלא, של האדמו"ר רבי יואל טייטלבוים זצ"ל, מסאטמר, על הפסוק: "ארץ אשר ה' אלקיך דורש אותה, תמיד עיני ה' אלקיך בה, מראשית השנה ועד אחרית שנה" (דברים י"א, י"ב).

היה האדמו"ר דורש מקרא זה, כמין חומר:

לכאורה, מה טעם שינה הכתוב, והתחיל "מראשית השנה" – בה"א הידיעה, ובאחרית כתוב רק "שנה" – ללא ה"א?

אלא, שדרך כל איש ישראל, בבוא חודש הרחמים והסליחות, לפשפש במעשיו, לבדוק בחורין ובסדקין של הנפש, לתקן את המעוות, ולקבל על להבא – שהשנה הבאה תהיה טובה יותר מהשנה שעברה. לא ישוב על עקביו. לא ישנה בעוותתו. מכאן ואילך – הינו בריה חדשה.

ובסופו של דבר?

באחרית השנה מתברר, כי שוה שנה זו לכל השנים הקודמות. הכל כמו שהיה. אין כאן לא שינוי מעשים. לא תיקון מידות. ההתלהבות, ההתלהטות, ה"קבלות", ההחלטות, לא נשאר מהם מאומה. מפטירין כדאתמול!

"מראשית" – רוצים וחפצים הכל, כי תהיה זו "השנה" – בה"א הידיעה. שנה חשובה ומעולה.

וב"אחרית" – רואים כי זו "שנה" רגילה...

אנו תקוה, שמהרה יבנה המקדש, ויקויים בנו: "הן גאלתי אתכם" – גאלתינו תבוא במהרה, בזכות "אחרית כראשית" – ש"אחרית" השנה תהיה "כראשית"!!!

בפרשה זו של שידוכין וזיווגים, מה נכון לתאר את הקב"ה, בתואר "המגייד מראשית – אחרית". שהרי כבר מראש, יודע הוא את העתידות, כמו שדרשו חז"ל במסכת סוטה (ב.): "ארבעים יום קודם יצירת הולד, בת קול יוצאת ואומרת: בת פלוני לפלוני".

ומאחר, שאמרו חז"ל (שם י"ד.): "הדבק במידותיו, מה הוא... אף אתה...", איך יתכן לבשר ודם, לאחוז במידה זו של בוראו: "המגייד מראשית אחרית"? וכי יודעין אנו עתידות?

לכן תיקנו נוסח: "המגייד מראשית – אחרית", המשתמע לתרי אנפין. מעתה, לענין חתן וכלה, נוכל לפרשו כדלהלן: כל בחור ובתולה, ובמיוחד חתן וכלה, יושבים ומחליטים החלטות, מקבלים "קבלות", שיזכו בעזר ממעל, לבנות בית נאמן בישראל – בית של תורה, בית של חסד... והרשימה כמעט ואינה מסתיימת. ארוכה היא למדי.

ידעו הזוג נאמנה, ושאפתם תהיה, "המגייד מראשית" – מה שמגיידים ואומרים בתחילה, "בראשית", בעת כניסתם בברית האירוסין ובעת נישואיהם. כל אלו הקבלות וההחלטות, יוציאו מן הכח אל הפועל. "אחרית" – יתקיימו על ידיהם ב"אחרית", לאורך ימי חייהם. בל ישארו כאבן שאין לה הופכין.

על יסודות אלו יכולים להשתית את ביתם החדש.

וכך היה הגאון רבי משה שטערן זצ"ל, אבד"ק דעברעצין, אומר בשמחת נישואין:

מצינו ב"פרשת המלך", כתוב לאמר: "והיה כשבתו על כסא ממלכתו..." (דברים י"ז, י"ח). "כשבתו" – מהו כ"ף הדמיון? הול"ל "והיה בשבתו"?

הלכות פסח סימן תכט

לחלקן לעניים לצורך פסח וכל מי שדר צעיר (ג) [א] (ה) * י"צ חודש צריך (ד) (ו) ליתן לזה (א"ו):
ב י"אין גופלין על פניהם (ז) בכל חדש (ה) ניסן וא"א (ו) (ח) צדקתך בשבת במנחה ואין מספידין
 בו יראין מתענין בו (ט) להזכיר (י) בצבור והבכורות מתענין בו בע"פ: הגה גס א"א לדוק הדין * ככל
 חדש ניסן ונהגו שאין מתענין בו תענית כלל (י) אפילו יום שמת בו אביו או אמו (יא) אבל תענית (ח) חלוס
 מתענין ואין אומרים (יב) מזמור (טו) לתודה ולא א"א ולמנחה (י) (יג) בע"פ ולא ביום טוב (מנהגים)
 ונהגים להרבות קצת באכילה ושתייה ביום אחר המג והוא (יא) (יד) אסרו חג (גמרא ורש"י פ' לולב):

ב טור בשם מה"ר
 במסכת סופרים
 ובפ' תמ"א וי"ב
 הרוקח פ' תמ"א
 ג ב"י בשם מסכת
 סופרים
 ד פירוש הג"ה
 שהתלמוד
 התענות בה"ב
 מפני חלול השם וכו' דלקמן פ' תק"פ גס צנין מתענין וכו' עכ"ל וכבר כתב דמ"א בה"ה המנהג:

המנהג:

שערי תשובה

[א] יב"ח. ענה"ט ועיין מה"צ בשם עטרת הגפן אם עשו זמ"ה מדבר
 צנעני לנורח חטים והיו אורחין אין לגבאים זמ"ה מאופה העיר
 לחטים כי הם נוטים צעירים. ומי שנדר לזדקה חוץ ל' יום קודם הפסח
 שרי ליקח מזה חטים לעניים אף במקום שקביעות מימי דפסחא צפרטות
 דר פה למ"ד יום מ"מ מחייבים ליתן לו מנה לאכול אלא שאין נותנים לו חטים ע"ש: (ד) ליתן. אפי' ח"ה הפטור ממס שנתה"ג:
 (ה) ניסן. מפני ש"צ נשיאים הקריבו י"צ ימים וכל יום הקרבן הוא יו"ט שלו ואח"כ ערב פסח ופסח ואסרו חג א"כ ילא רוב החדש
 בקדושה. [ובש"ס דמנחות הטעם מרש ירחא דינסן איתוקם תמידא כו' ע"ש עיין חק יעקב הני"מ] לפיכך עושה כולה קודש. (ו) לזקתך.
 גס א"א יהי רצון שלאחר קה"ת גס אין מוזכרין בו נשמות גס אין אומרים קדיש אחר ז"ה ונקוט כלל בידך לז"ה וז"ל ורחום וחסן שיש ז"ה.
 וכי רמ"א ביו"ד סי' ת"א שא"א ז"ה בע"ש אחר חלות וה"ה בע"ט. ובערב ר"ח ובערב חנוכה אומרים אחר חלות. ובהרבה מקומות באשכנז
 אומרים אחר חלות בהליכה. לצום. ועל"ה שיש לקרות צנין כל יום הנשיא שלו. וצ"ג פ' בהעלתך עד כן עשה את המנוחה: (ז) בצבור.
 פ"י דאין מוזכרין התענית בצבור אבל מ"מ היחיד שנהג להתענות בה"צ מותר להתענות בו לדעת המחבר. לכן כ' הרמ"א שאין מתענין בו
 תענית כלל: (ח) חלוס מתענין. וא"ל ליתב תענית לתעניתו ואם התענה בשבת תענית חלוס יתענה תענית לתעניתו צנין. וה"ה בין יו"ב
 לסוכות או צמיי הגבלה. ומ"מ ג"ל דאם הוא אמוך לעסור לחדש יתענה צ"י לחדש שהוא תענית לדיקים כמ"ש סימן תק"פ. וה"ה אם היה ביום
 ראשון ר"ח ניסן מתענה מ"א. והצ"ח ושל"ה כתבו דאחר אסרו חג יש להתענות יאר לייט וה"ה ער"ח אייר. ומ"א וט"ו ופ"ו כתבו דאין
 להתמיר לתעניתים אלו חומרא בעלמא הם. [וח"י מקיים פוק חזי מאי עמא דברן וחסן עיין סימן תקע"ג דיט: (ט) לתודה. שלחמי תודה
 היו חמץ ואפילו בע"פ אסור להקריבה שיבוא לידי נזר: (י) בע"פ. ומשכימין לזכ"ג בע"פ כדי שיגמור סעודתו קודם ד' שעות מהרי"ל:
 (יא) אסרו חג. המנהג שלא להתענות בכל א"ח עמ"א. מ"כ להטיל אסור צנעני כ' לאחיה נורח גדול מותר צנין אף שאסור בהשכר:

באר היטב

בו דלא לריכים להקדים מהרי"ל: (ג) יב"ח. וה"ה העני הדר פה
 יב"ח מחייבים ליתן לו צ"י צ"ד סי' רנ"ו. וכתב הסמ"ק
 דהאידנא סגי בלי יום. וכ"כ הרב צ"ד שס. ואם דעתו להשתקע
 הו' כחשוי עיר מיד כמבואר שם וכתב המ"א וי"ל דעני שאינו
 נותנים לו חטים ע"ש: (ד) ליתן. אפי' ח"ה הפטור ממס שנתה"ג:
 (ה) ניסן. מפני ש"צ נשיאים הקריבו י"צ ימים וכל יום הקרבן הוא יו"ט שלו ואח"כ ערב פסח ופסח ואסרו חג א"כ ילא רוב החדש
 בקדושה. [ובש"ס דמנחות הטעם מרש ירחא דינסן איתוקם תמידא כו' ע"ש עיין חק יעקב הני"מ] לפיכך עושה כולה קודש. (ו) לזקתך.
 גס א"א יהי רצון שלאחר קה"ת גס אין מוזכרין בו נשמות גס אין אומרים קדיש אחר ז"ה ונקוט כלל בידך לז"ה וז"ל ורחום וחסן שיש ז"ה.
 וכי רמ"א ביו"ד סי' ת"א שא"א ז"ה בע"ש אחר חלות וה"ה בע"ט. ובערב ר"ח ובערב חנוכה אומרים אחר חלות. ובהרבה מקומות באשכנז
 אומרים אחר חלות בהליכה. לצום. ועל"ה שיש לקרות צנין כל יום הנשיא שלו. וצ"ג פ' בהעלתך עד כן עשה את המנוחה: (ז) בצבור.
 פ"י דאין מוזכרין התענית בצבור אבל מ"מ היחיד שנהג להתענות בה"צ מותר להתענות בו לדעת המחבר. לכן כ' הרמ"א שאין מתענין בו
 תענית כלל: (ח) חלוס מתענין. וא"ל ליתב תענית לתעניתו ואם התענה בשבת תענית חלוס יתענה תענית לתעניתו צנין. וה"ה בין יו"ב
 לסוכות או צמיי הגבלה. ומ"מ ג"ל דאם הוא אמוך לעסור לחדש יתענה צ"י לחדש שהוא תענית לדיקים כמ"ש סימן תק"פ. וה"ה אם היה ביום
 ראשון ר"ח ניסן מתענה מ"א. והצ"ח ושל"ה כתבו דאחר אסרו חג יש להתענות יאר לייט וה"ה ער"ח אייר. ומ"א וט"ו ופ"ו כתבו דאין
 להתמיר לתעניתים אלו חומרא בעלמא הם. [וח"י מקיים פוק חזי מאי עמא דברן וחסן עיין סימן תקע"ג דיט: (ט) לתודה. שלחמי תודה
 היו חמץ ואפילו בע"פ אסור להקריבה שיבוא לידי נזר: (י) בע"פ. ומשכימין לזכ"ג בע"פ כדי שיגמור סעודתו קודם ד' שעות מהרי"ל:
 (יא) אסרו חג. המנהג שלא להתענות בכל א"ח עמ"א. מ"כ להטיל אסור צנעני כ' לאחיה נורח גדול מותר צנין אף שאסור בהשכר:

ביאור הלכה

וע"פ צב"ה"ד בהטות נדלא יש חייב לנמוד שלשים יום קודם אף
 לדברי הידושלמי וכמו שכתב הפ"מ: * י"ב חודש. ונחמין זה אף למי
 ועיין בשע"ת. ודין זה די"צ חודש (ט) שייך גס לעני שאז חייבים ליתן לו כשאר עניי העיר ואם דעתו להשתקע שם לאחרי חייב
 לו וכתבו האחרונים בשם הסמ"ק דהאידנא נוהגים בכל הזדקות בין לענין צנע"צ בין לענין העניים בשלשים יום. ואפילו העני שאין
 דר פה ל' יום אף שאין מחייבים ליתן לו קמה לכל ימי הפסח צנח אחת מ"מ חייבים ליתן לו מנה צפחה דרך שחייבים ליתן לו פה
 כל ימות השנה מוזן צ' סעודות לכל יום יום מימות החול שהוא שוהה צעיר ובשבת מוזן ג' סעודות כמ"ש ביו"ד סימן רנ"ו י"ש
 (ו) ליתן לזה. ואפילו ח"ה הפטור ממס [אחרונים] ועיין בפמ"ג ושיעור הנתינה צריך להעריך על כל אחד לפי ממנו ואלה
 המשחמטים עלמס מליתן קמה עניים יש עון צידס. והנה ידוע שעניי העניים נשואות לזה וכשהם ישארי (י) צדוקה יצטעבון והוא יעלה
 עין זה ידוע מה שאמר הגמרא סנהדרין ל"ה כל תענית וכו' ע"ש צפיר"ש והוא ג"כ כעין זה: ב (ז) בכל חודש ניסן. מפני ש"צ
 נשיאים הקריבו צ"צ ימים וכל ימי הקרבן היה יו"ט שלו וע"פ ומי הפסח גופא ואסרו חג א"כ ילא רוב החודש בקדישה לפיכך עושין
 כולו קודש: (ח) צדקתך. גס אין אומרים צדוקה ניסן שאין רצון שחך קריאת המורה ואין מוזכרין בו נשמות וגם לדיק הדין והקדים
 שאחריו אין אומרים. והכלל לדוק הדין וז"ל ורחום וחסן שנין שון שון בע"ש ועיו"ט אחר חלות אין אומרים אבל בער"ח וערב תענית
 אחר חלות אומרים לדוק הדין. וטוב לקרות צנין בכל יום הנשיא שלו וצ"ג י"ג פרשה בהעלתך עד כן עשה את המנוחה [אחרונים].
 (ט) להזכיר בצבור. פ"י דאין מוזכרין התענית בצבור אבל מ"מ היחיד שנהג להתענות בה"צ מותר להתענות בו לדעת המחבר
 ומנהגו כהרמ"א שאין להתענות כלל [אחרונים]: (י) אפילו יום וכו'. היינו בכל החודש ניסן וכן ער"ח אייר ג"כ אין מתענין אפילו
 הנוהגים להתענות בכל ער"ח אבל החתן והכלה צינס חופתם נוהגים להתענות אפילו צר"ח ניסן מטעם שיתבאר צנימן תקע"ג
 [אחרונים]: (יא) אבל תענית חלוס מתענין. ואין צריך ליתב תענית לתעניתו צנעני חודש צדוקה א"כ ילא רוב החודש ניסן. מפני ש"צ
 צדוקה ניסן על חלומו כמו שצריך לעשות מי שמתענה ח"ה בשבת ויו"ט ור"ח וחוס"מ שהוא צריך לישב בתענית על תעניתו כמו
 שכתבנו בס' ח"ת. ואם התענה בשבת שצחון ניסן ח"ה מותר להתענות ליום אחר ביום א' על מה שהתענה בשבת כיון שאסור
 תענית זה אינו אלא מנהג. ואפילו אם חל ר"ח ניסן באחד בשבת ובשבת שלפני התענה ח"ה מותר לו לישב בתענית צר"ח ניסן על
 מה שהתענה בשבת [אחרונים]: (יב) מזמור לתודה. שלחמי תודה היו חמץ ואפילו בער"פ אסור להקריבה שיבוא לידי נזר:
 (יג) בע"פ. ומשכימין לזכ"ג בע"פ כדי שיגמור סעודתו קודם ד' שעות [מהרי"ל]: (יד) אסרו חג. המנהג שלא להתענות בכל
 אסרו

משנה ברורה

גס דמי האפיה דהוא בכלל די מהכורו אשר יאסר לו: (ה) י"ב
 חודש. ואם אנו רואין שזכנס צעיר ע"ד להשתקע שם לאחרי חייב
 ועיין בשע"ת. ודין זה די"צ חודש (ט) שייך גס לעני שאז חייבים ליתן לו כשאר עניי העיר ואם דעתו להשתקע שם לאחרי חייב
 לו וכתבו האחרונים בשם הסמ"ק דהאידנא נוהגים בכל הזדקות בין לענין צנע"צ בין לענין העניים בשלשים יום. ואפילו העני שאין
 דר פה ל' יום אף שאין מחייבים ליתן לו קמה לכל ימי הפסח צנח אחת מ"מ חייבים ליתן לו מנה צפחה דרך שחייבים ליתן לו פה
 כל ימות השנה מוזן צ' סעודות לכל יום יום מימות החול שהוא שוהה צעיר ובשבת מוזן ג' סעודות כמ"ש ביו"ד סימן רנ"ו י"ש
 (ו) ליתן לזה. ואפילו ח"ה הפטור ממס [אחרונים] ועיין בפמ"ג ושיעור הנתינה צריך להעריך על כל אחד לפי ממנו ואלה
 המשחמטים עלמס מליתן קמה עניים יש עון צידס. והנה ידוע שעניי העניים נשואות לזה וכשהם ישארי (י) צדוקה יצטעבון והוא יעלה
 עין זה ידוע מה שאמר הגמרא סנהדרין ל"ה כל תענית וכו' ע"ש צפיר"ש והוא ג"כ כעין זה: ב (ז) בכל חודש ניסן. מפני ש"צ
 נשיאים הקריבו צ"צ ימים וכל ימי הקרבן היה יו"ט שלו וע"פ ומי הפסח גופא ואסרו חג א"כ ילא רוב החודש בקדישה לפיכך עושין
 כולו קודש: (ח) צדקתך. גס אין אומרים צדוקה ניסן שאין רצון שחך קריאת המורה ואין מוזכרין בו נשמות וגם לדיק הדין והקדים
 שאחריו אין אומרים. והכלל לדוק הדין וז"ל ורחום וחסן שנין שון שון בע"ש ועיו"ט אחר חלות אין אומרים אבל בער"ח וערב תענית
 אחר חלות אומרים לדוק הדין. וטוב לקרות צנין בכל יום הנשיא שלו וצ"ג י"ג פרשה בהעלתך עד כן עשה את המנוחה [אחרונים].
 (ט) להזכיר בצבור. פ"י דאין מוזכרין התענית בצבור אבל מ"מ היחיד שנהג להתענות בה"צ מותר להתענות בו לדעת המחבר
 ומנהגו כהרמ"א שאין להתענות כלל [אחרונים]: (י) אפילו יום וכו'. היינו בכל החודש ניסן וכן ער"ח אייר ג"כ אין מתענין אפילו
 הנוהגים להתענות בכל ער"ח אבל החתן והכלה צינס חופתם נוהגים להתענות אפילו צר"ח ניסן מטעם שיתבאר צנימן תקע"ג
 [אחרונים]: (יא) אבל תענית חלוס מתענין. ואין צריך ליתב תענית לתעניתו צנעני חודש צדוקה א"כ ילא רוב החודש ניסן. מפני ש"צ
 צדוקה ניסן על חלומו כמו שצריך לעשות מי שמתענה ח"ה בשבת ויו"ט ור"ח וחוס"מ שהוא צריך לישב בתענית על תעניתו כמו
 שכתבנו בס' ח"ת. ואם התענה בשבת שצחון ניסן ח"ה מותר להתענות ליום אחר ביום א' על מה שהתענה בשבת כיון שאסור
 תענית זה אינו אלא מנהג. ואפילו אם חל ר"ח ניסן באחד בשבת ובשבת שלפני התענה ח"ה מותר לו לישב בתענית צר"ח ניסן על
 מה שהתענה בשבת [אחרונים]: (יב) מזמור לתודה. שלחמי תודה היו חמץ ואפילו בער"פ אסור להקריבה שיבוא לידי נזר:
 (יג) בע"פ. ומשכימין לזכ"ג בע"פ כדי שיגמור סעודתו קודם ד' שעות [מהרי"ל]: (יד) אסרו חג. המנהג שלא להתענות בכל
 אסרו

שער הציון

(ט) מ"א וש"א והוא מהירושלמי ומש"כ ואם דעתו וכו' כ"כ הגר"ו ובפמ"ג מסתפק קצת בה: (י) ואפשר למסוס זה תקנו קדמונינו צפחה יומר
 משארי רגלים שהוא זמן חירות ויושבין מסובין וכל אחד הוא וצדו צדו שמהא אין זה כבוד לה' שהעניים יהיו אז רעבים וימלאים וע"כ נחמין לו
 קמה על כל ימי הפסח שיכול גס הוא לפטר יראת מנרים בשמחה ועוד טעם פשוט דמתן אינו רשאי לאכול ומנה אינו מצי כ"כ להשיג לקנות
 ואם לא יבינו לו על כל ימי פסח אפשר שיאשר צרעב או יוכל לצוא לידי קלקול ומלאחי זה הטעם צמטה יהודה:

א ישראל וימלך יחזקיהו בנו תחתיו: יחזקיהו מלך
 בן עשרים וחמש שנה ועשרים ותשע שנה מלך בירושלם
 ב ושם אמו אביה בת זכריהו: ויעש הישר בעיני יהוה ככל
 ג אשר עשה דוד אביו: הוא בשנה הראשונה למלכו
 ד בתדש הראשון פתח את דלתות בית יהוה ויחאקם: ויבא
 ה את הפהנים ואת הלויים ויאספם לרחוב המזרח: ויאמר
 להם שמעוני הלויים עתה התקדשו וקדשו את בית יהוה
 ו אלהי אבותיכם והוציאו את הנדה מן הקדש: כי מעלו
 אבותינו ועשו הרע בעיני יהוה אלהינו ויעזבוהו ויסבו
 ז פניהם ממשכן יהוה ויהנו ערף: גם סגרו דלתות האולם
 ויכבו את הנרות וקטרת לא הקטירו ועלה לא העלו בקדש
 ח לאלהי ישראל: ויהי קצף יהוה על יהודה וירושלם ויתנם
 ט לזועה לשמה ולשרקה כאשר אתם ראים בעיניכם: והנה
 י נפלו אבותינו בחרב ובנינו ובנותינו ונשינו בשבי על זאת:
 י עתה עם לבבי לכרות ברית ליהוה אלהי ישראל וישב ממנו
 יא חרון אפו: בני עתה אל תשלו כי בכם בחר יהוה לעמד כב
 יב לפניו לשדרתו ולהיות לו משרתים ומקטרים: ויקמו
 הלוים מחת בן עמשי ויואל בן עזריהו מן בני הקהתי
 ומן בני מרדי קיש בן עבדי ועזריהו בן יהלאל ומן
 יג הגרשני יואח בן זמיה ועדן בן יואח: ומן בני אליצפן
 יד שמרי ויעואל ומן בני אסף זכריהו ומתניהו: ומן
 טו בני הימן יחואל ושמעי ומן בני ידותון שמעיה ועזיאל:
 טז ויאספו את אחיהם ויתקדשו ויבאו כמצות המלך בדברי
 טז יהוה לטהר בית יהוה: ויבאו הפהנים לפנימה בית יהוה
 לטהר ויוציאו את כל הטמאה אשר מצאו בהיכל יהוה לחצר
 יז בית יהוה ויקבלו הלויים להוציא לנחל קדרון חוצה: ויחלו
 באחד לחדש הראשון לקדש וביום שמונה לחדש באו

לזועה

ויעיאל
 יחואל

שנט

לְאוֹלָם יְהוּה וַיִּקְדְּשׁוּ אֶת־בַּיִת־יְהוּה לַיָּמִים שְׁמוֹנֶה וּבָיִם

יח שֵׁשֶׁה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן כָּלוּ: וַיָּבִיאוּ פָּנִימָה

אֶל־חִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ טַהֲרֵנוּ אֶת־כָּל־בַּיִת יְהוּה אֶת־

מִזְבַּח הָעוֹלָה וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־שַׁלְחַן הַמִּעֲרֹכֶת וְאֶת־

יט כָּל־כֵּלָיו: וְאֵת כָּל־הַכֵּלִים אֲשֶׁר הִזְנִיחַ הַמֶּלֶךְ אִחָז בְּמַלְכוּתוֹ

כ בַּמַּעַלּוֹ הִכְנֵנוּ וְהִקְדַּשְׁנוּ וְהָנֵם לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוּה: וַיִּשְׁפֹּם

יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיֹּאסֹף אֶת שְׂרֵי הָעִיר וַיַּעַל בַּיִת יְהוּה:

כא וַיָּבִיאוּ פָּרִים־שִׁבְעָה וְאֵילִים שִׁבְעָה וְכִבְשִׁים שִׁבְעָה וְצִפְיֹרִי

עֲזִים שִׁבְעָה לַחֲטָאת עַל־הַמִּמְלָכָה וְעַל־הַמִּקְדָּשׁ וְעַל־

יְהוּדָה וַיֹּאמֶר לְבָנֵי אֶהֱרָץ הַכֹּהֲנִים לְהַעֲלוֹת עַל־מִזְבַּח יְהוּה:

כב וַיִּשְׁחֲטוּ הַבָּקָר וַיִּקְבְּלוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם וַיִּזְרְקוּ הַמִּזְבֵּחַ

וַיִּשְׁחֲטוּ הָאֵילִים וַיִּזְרְקוּ הַדָּם הַמִּזְבֵּחַ וַיִּשְׁחֲטוּ הַכִּבְשִׁים

כג וַיִּזְרְקוּ הַדָּם הַמִּזְבֵּחַ: וַיִּגִּישׁוּ אֶת־שְׁעִירֵי הַחֲטָאת לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ

כד וְהִקְהֵל וַיִּסְמְכוּ יָדֵיהֶם עֲלֵיהֶם: וַיִּשְׁחֲטוּם הַכֹּהֲנִים וַיַּחֲטְאוּ

אֶת־דָּמָם הַמִּזְבֵּחַ לְכַפֵּר עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּי לְכָל־יִשְׂרָאֵל

כה אָמַר הַמֶּלֶךְ הָעוֹלָה וְהַחֲטָאת: וַיַּעֲמֵד אֶת־הַלְוִיִּם בַּיִת יְהוּה

בְּמַעֲלֵתֵים בְּנִבְלִים וּבְכַנְדוֹת בְּמִצּוֹת דָּוִד וְגַד חֲזֵה־הַמֶּלֶךְ

וְנֹתָן הַנְּבִיא כִּי בִיד־יְהוּה הַמִּצְוָה בִּיד־נְבִיאִיו:

כו וַיַּעֲמְדוּ הַלְוִיִּם בְּכָלֵי דָוִד וְהַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת: וַיֹּאמֶר

חִזְקִיָּהוּ לְהַעֲלוֹת הָעֹלָה לְהַמִּזְבֵּחַ וּבִיעַת הַחֵל הָעוֹלָה הַחֵל

כז שִׁיר־יְהוּה וְהַחֲצֹצְרוֹת וְעַל־יָדָיו כָּלֵי דָוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל: וְכָל־

הַקְּהָל מִשְׁתַּחֲוִים וְהַשִּׁיר מְשׁוֹרֵר וְהַחֲצֹצְרוֹת מַחֲצִצְרִים הִפְּלֵ

כח עַד לְכָלוֹת הָעֹלָה: וּכְבָלוֹת לְהַעֲלוֹת כָּרְעוּ הַמֶּלֶךְ וְכָל־

כט הַנְּמַצְאִים אִתּוֹ וַיִּשְׁתַּחֲווּ: וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים

ל לְלוִיִּם לְהִלֵּל לַיהוָה בְּדַבְרֵי דָוִד וְאֹסֹף הַחֲזֵה וַיְהַלְלוּ עַד־

לא לְשִׁמְחָה וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ: וַיַּעַן יְחִזְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר עֲתָה

מֵלֵאתֶם יָדְכֶם לַיהוָה גִּשׁוּ וְהִבִּיאוּ זִבְחִים וְתוֹדוֹת לְבַיִת

מחצרים

יהוה ויביאו הקהל זבחים ותודות וכל-נדיב לב עלות:

לב ויהי מספר העלה אשר הביאו הקהל בקר שבעים אילים
 לג מאה כבשים מאתים לעלה ליהוה כל-אלה: והקדשים
 לד בקר שש מאות וצאן שלשת אלפים: רק הפהנים היו
 למעט ולא יכלו להפשיט את-כל-העלות ויחזקום אחיהם
 הלויים עד-פלות המלאכה ועד-יתקדשו הפהנים פי הלויים
 לה ישרי לבב להתקדש מהפהנים: וגם-עלה לרב בחלבי
 לו השלמים ובנסכים לעלה ותכון עבודת בית-יהוה: וישמח
 יחזקיהו וכל-העם על ההכין האלהים לעם כי בפתאם
 ל א היה הדבר: וישלח יחזקיהו על-כל-ישראל ויהודה
 וגם-אגרות כתב על-אפרים ומנשה לבוא לבית-יהוה
 ב בירושלם לעשות פסח ליהוה אלהי ישראל: ויועין המלך
 ושריו וכל-הקהל בירושלם לעשות הפסח בחדש השני:
 ג כי לא יכלו לעשותו בעת ההיא כי הפהנים לא-התקדשו
 ד למדי והעם לא-נאספו לירושלם: ויישר הדבר בעיני
 ה המלך ובעיני כל-הקהל: ויעמידו דבר להעביר קול בכל-
 ו ישראל מבאר-שבע ועד-דן לבוא לעשות פסח ליהוה
 אלהי-ישראל בירושלם כי לא לרב עשו כפתוב: וילכו
 הרעים באגרות מיד המלך ושריו בכל-ישראל ויהודה
 וכמצות המלך לאמר בני ישראל שובו אל-יהוה אלהי
 אברהם יצחק וישראל וישב אל-הפליטה הנשארת לכם
 ז מכף מלכי אשור: ואל-תהיו כאבותיכם וכאחיכם אשר
 מעלו ביהוה אלהי אבותיהם ויתנם לשמה כאשר אתם
 ח ראים: עתה אל-תקשו ערפכם כאבותיכם תנו-יד ליהוה
 ובאו למקדשו אשר הקדיש לעולם ועבדו את-יהוה
 ט אלהיכם וישב מכם חרון אפו: כי בשובכם על-יהוה
 אחיכם ובניכם לרחמים לפני שוביהם ולשוב לארץ הזאת

כִּי־חֲנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלֹא־יִסִּיר פָּנִים מִפָּנֶיךָ אִם־
 תָּשׁוּבוּ אֵלָיו: וַיְהִי הַרְצִים עֲבָרִים מֵעִיר וְלַעִיר
 בְּאֶרֶץ־אֲפֵרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְעַד־זַבְלוֹן וַיְהִי מִשְׁחִיקִים עֲלֵיהֶם
 וּמִלְעָגִים בָּם: אֲדָ אֲנָשִׁים מֵאִשְׁר וּמְנַשֶּׁה וּמִזְבֻּלוֹן נִכְנְעוּ
 וַיָּבֹאוּ לִירוּשָׁלַם: גַּם בִּיהוּדָה הֵיטָה יַד הָאֱלֹהִים לְתֵת לָהֶם
 לֵב אַחַד לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים בְּדָבָר יְהוָה: וַיֵּאֲסֹפוּ
 יְרוּשָׁלַם עִם־רַב לַעֲשׂוֹת אֶת־חֲג הַמִּצְוֹת בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי קֶהֱל
 לְרַב מָאֵד: וַיִּקְמוּ וַיִּסִּירוּ אֶת־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם וְאֵת
 כָּל־הַמִּקְטָרוֹת הִסִּירוּ וַיִּשְׁלִיכוּ לַנַּחַל קֶדְרוֹן: וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח
 בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי וְהַפְּהַנִּים וְהַלְוִיִּם נִכְלְמוּ
 וַיִּתְקַדְּשׁוּ וַיָּבִיאוּ עֹלוֹת בַּיֵּית יְהוָה: וַיַּעֲמְדוּ עַל־עַמּוּדַם
 כַּמִּשְׁפָּטִים כַּתּוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים הַפְּהַנִּים זֹרְקִים אֶת־
 הַדָּם מִיַּד הַלְוִיִּם: כִּי־רַבַּת בִּקְהָל אֲשֶׁר לֹא־הִתְקַדְּשׁוּ וְהַלְוִיִּם
 עַל־שְׁחִיטַת הַפֶּסַחִים לְכֹל לֹא טָהוֹר לְהַקְדִּישׁ לַיהוָה: כִּי
 מִרְבֵּית הָעָם רַבַּת מֵאֲפֵרַיִם וּמְנַשֶּׁה יִשְׁשַׁכֵּר וּזְבֻלוֹן לֹא
 הִטָּהְרוּ כִּי־אָכְלוּ אֶת־הַפֶּסַח בְּלֹא כִפְתוֹב כִּי הִתְפַּלֵּל
 יַחֲזִיקֵהוּ עֲלֵיהֶם לֵאמֹר יְהוָה הַטּוֹב יִכְפֹּר בְּעַד: כָּל־לִבְבוֹ
 הִכִּין לְדְרוֹשׁ הָאֱלֹהִים וַיְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתָיו וְלֹא כִטְהַרַת
 הַקֹּדֶשׁ: וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶל־יַחֲזִיקֵהוּ וַיִּרְפָּא אֶת־
 הָעַם: וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָאִים בִּירוּשָׁלַם אֶת־
 חֲג הַמִּצְוֹת שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה וּמִהַלְלִים לַיהוָה
 יוֹם וַיִּזְבְּרוּ הַלְוִיִּם וְהַפְּהַנִּים בְּכָל־יְזוֹ לַיהוָה: וַיִּדְבֹּר
 יַחֲזִיקֵהוּ עַל־לֵב כָּל־הַלְוִיִּם הַמִּשְׁפִּילִים שֶׁכֵּל־טוֹב לַיהוָה
 וַיֵּאֲכְלוּ אֶת־הַמּוֹעֵד שִׁבְעַת הַיָּמִים מִזְבָּחִים זִבְחֵי שְׁלָמִים
 וּמִתּוֹדִים לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם: וַיּוֹעֲצוּ כָל־הַקֶּהֱל
 לַעֲשׂוֹת שִׁבְעַת יָמִים אַחֲרָיִם וַיַּעֲשׂוּ שִׁבְעַת יָמִים שִׂמְחָה:
 כִּי חֲזָקִיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה הָרִים לַקֶּהֱל אֶלְף פָּרִים וְשִׁבְעַת

(א) מקום שגורו פסוק
כא נ. (ב) במדבר
כא ט. (ג) מוספתא
למספרין פקד ג.
(ד) פסוקין פ"ק דף י"ג.
(ה) ע"י רש"י מ"א.
(ו) גדרים נ. תמוז
(ז) ג' נדרים דף ג' ע"א.
(ח) יוספתא פקד ג' ע"א.
(ט) חז"ל לקמן טז. ד"ה פ"ה.
(י) ספרי פרשת וחקמת.
(יא) ע"י חז"ל לקמן יג.
(יב) על ד"ה וכן רש"י.
(יג) ד"ה בעניניהו.
(יד) ע"י חז"ל לקמן כא.
(טו) ד"ה הוזהר ע"פ הנהגת
הרשב"א שם (ל) בראשית
ב' י"ג (מ) פרי"א פ"ג
(נ) ר"ב נדרים ג' ע"א.

לפי שהיה רשע צוהו ולא נהג צו כבוד
שלא יבא מלכי אשור וימלאו מים לשמות
ומתרגמינן (מ"א ב) וימלאו מים לשמות
(ג) ויזעזע המלך (חוקיהו) וישעו
הפסח ונאטע השני: ביום שישעו ש"ף
אדר. וזמנא שלא נמקטס המדס
שעדיין לא בלא עדים: התולדה בזכות
עצמו. שאומר תפלתו עשה לי זכותי
כגון חוקיהו שלמך וזכר נא את אשר
התהלכתי לפניך (ג) וגו' פרועה. מנוולה
שניטלה (ג) מקרה שלה: הרוצה להנהיג.
משל אחרים: א"י יהנה. ואין חיסור
דבר: באישיע. כמו שמנינו בלשוננו
שנהנה: והרוצה שלא להנהיג. משל
אחרים: א"י יהנה. ואין דבר לא
משום גסות רוח ולא משום שנהה:
בשמואל הרמתי. כמו שמנינו בשמואל
הרמתי שלא לנה להטות: בי שם
ביתו. לעיל מינה כתיב: והיה מדי
שנה בשנה וסגן בית אל והמלפפה
ושפט את ישראל וסמך ליה ותשובו
הרמתי כי שם צמו וכן לוי יודע
ששם צמו אלא אלוהו מקומות דקרא
ללעיל מינה קאי שכל מקום שהיה הולך
שם היה נושא כל כלי תשמיש ציט
עמו והלך מניימו שלא להטות מן
אחרים: בהוד יפיה. גדליה: תפלה
צעני. דרך ענוות: יביון את רגליו. זו
אלל זו: ורגליוהו רגל ישרה. נלחן
כרגל אחד: הקורא מכאן ואילך
א"ה הפסיד. סהי הוא כלסם שקורא
אחת מכל הפסוקים שצמורה וע"פ
שלל אלל יד ק"ס י"ו קטל סכך
כעוסק תמורה: מתנני' יפיה. על
לדו: בשבכך. דרך כפינה: יעמוד.
לדמיז ונקומך: כדרכו. או נקימה
או כפינה או כפינה או מהלך:
גמ'

אבי אבא שחפה את הדיבא. שלמה: שגנו ספר רפואות. לוי שיצקו לחמים: ויורר עצמות אביו.
נקפצתו להולילו כהוגן צמטות זהב וכסף: פתם מי גיחון. מי שלחם דברי הימים (ג נג) ולמה לוי שלא יבא מלכי אשור וימלאו מים לשמות
ולא זהו גיחון הנהר הגדול? דההוא לאו בלאי הוא אלא מעין קטן הוא סמוך לירושלים שנאמר והורדתם אותו אל גיחון (מ"א ב) ומתרגמינן
ותמחון ימיה לשילוח: עבר גיחון בנימן. קס"ד משנתקדש המדס לשם יוסף נמלך לעבר את השנה ועשוהו דער כמו שנאמר דברי הימים
(ג) ויזעזע המלך (חוקיהו) וישעו הפסח ונאטע השני: ביום שישעו ש"ף אדר. וזמנא שלא נמקטס המדס שעדיין לא בלא עדים: התולדה בזכות
עצמו. שאומר תפלתו עשה לי זכותי כגון חוקיהו שלמך וזכר נא את אשר התהלכתי לפניך (ג) וגו' פרועה. מנוולה שניטלה (ג) מקרה שלה: הרוצה להנהיג.
משל אחרים: א"י יהנה. ואין חיסור דבר: באישיע. כמו שמנינו בלשוננו שנהנה: והרוצה שלא להנהיג. משל אחרים: א"י יהנה. ואין דבר לא
משום גסות רוח ולא משום שנהה: בשמואל הרמתי. כמו שמנינו בשמואל הרמתי שלא לנה להטות: בי שם ביתו. לעיל מינה כתיב: והיה מדי
שנה בשנה וסגן בית אל והמלפפה ושפט את ישראל וסמך ליה ותשובו הרמתי כי שם צמו וכן לוי יודע ששם צמו אלא אלוהו מקומות דקרא
ללעיל מינה קאי שכל מקום שהיה הולך שם היה נושא כל כלי תשמיש ציט עמו והלך מניימו שלא להטות מן אחרים: בהוד יפיה. גדליה: תפלה
צעני. דרך ענוות: יביון את רגליו. זו אלל זו: ורגליוהו רגל ישרה. נלחן כרגל אחד: הקורא מכאן ואילך א"ה הפסיד. סהי הוא כלסם שקורא
אחת מכל הפסוקים שצמורה וע"פ שלל אלל יד ק"ס י"ו קטל סכך כעוסק תמורה: מתנני' יפיה. על לדו: בשבכך. דרך כפינה: יעמוד.
לדמיז ונקומך: כדרכו. או נקימה או כפינה או כפינה או מהלך: גמ'

גדול הקורא ק"ש בעונתו יותר
מהעוסק בתורה. מימה אפי'
תפלה נמי דהא אמרינן פ"ק נשנת
(דף ג'.) כגון אלו מפסיקין צין לק"ש
צין לתפלה. ו"ל דהכי קאמר יומר
מהעוסק תמורה פעם אחת שלא נשעת
ק"ש. אלל העוסק^א תמורה נשעת
ק"ש לא מיירי ואפי' בתפלה פוסק:
שנאמר

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה ד'
וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

הנהגות הב"ח

(א) רש"י ד"ה המולה
וכי לפקד וגו' הפס' ד'
ואמ"ר מ"ה מ"ב הוא לו
על שאמר לו למען
(ד) ע"י עבדי יס"ד:
(ה) ד"ה פסוקה וכו'
מקרה ומעידה ט"ה:

תורה אור השלם
(א) כי ברב תלמות
ותקלים ודברים יקרא:
כי את האלהים ירא:
(קולת ג' ה')

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

גמ' א מ"י פ"ה מהל'
תפלה הלכה: קמח
עשין ע"ש ט"ע א"ר חיימ'
פ"ה:
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה י"ג
ט"ע ט"ע ט"ע ט"ע
מ"ה ב מ"י ט"ע ס' הלכה
ג וקמח ט"ע ט"ע ט"ע
א"ר חיימ' ט"ע ט"ע:

דבאמת החודש הזה לשיטת חזק"י שעיבר אדר שני היה ואח"כ אפי' שוגגים וכו' ואך מפני שלא היתה דעת הזקנים נוחה מעיבורו כי כבר היה ראוי לקבוע אותו ניסן לכן נקרא החודש הראשון וכן נקרא החודש שכל אחריו ששמו בו הפסח ועשו בו חג המלות שבצעת ימים בשם חודש השני אש כי פסח שני אין עושין שבעת ימים וחמץ ומלה אלו צבית אך קראוהו כן לפי שלא הורו לו ולדעתם ראוי היה להיות השני ועיין בר"ה ד' סע"א שנקטו מ"ר חייבי הדמים וכו' מטאות אשמות עולות ושלמים וכו' כיון שעברו עליהם ג' רגלים עובר בכל תאחד וכו' ולא חשבו תודה ונראה שזהו לפי שעל תודה אין עוברים בכל תאחד שכיון שאין ג' רגלים בלא פסח ובפסח הרי אינו יכול להביא תודה טוב אינו עובר כחולה ברנל אחד עיין תוס' שם ו' רע"ב ד"ה שיהי חולה בעלמא.

שם והוא אכ"ר חג וכו' ועיין לקמן סי' תל"ד סע"ד ד' שאסור להשתנות במולאי עגרת ומשי"כ בהנהגתי שם רה"ם אמנם הגרי"א ז"ל הביא מירוש' ע"ז פ"א דמ"ירי באסרו חג סוכות ובמק"א הארכתי.

סי' תל"ד שבת שלפני הפסח קורין אותו שבת הגדולה וכו' ועיין רש"י מ"ב כ"א שיום שחזרה השמש אחרונה בימי חזק"י היה לפני הפסח ויתכן שיהי זה בשבת ויוצן שנינו נקרא הגדול וימלא אריכתא וזהו ענין ההפסחה לשה"ג וזרחה לכס יראי שמי שמש נדקה ומרפא בכנפי' וגו' אמנם בפ"י מוע"ק מרבינו שלמה בן יהו"ט (בן זמנו של רש"י) כתב שם ה' ע"א (בדפי הדפוס לד ע"ו) שגם השבת שלפני עגרת ר"ה וסוכה נקרא שבת הגדול ועיין בהערות המו"ל שם שהביא עוד מקדמונים שקראו שבת שלפני עגרת בשם שבת הגדול ויתכן לפי שיו"ט נקרא שבתון כלומר שבת קטן כמו איש אישון קראו השבת דסמ"ך ל"י הגדול, ויתכן עוד משום שלפני כל חג לריכ"ס לדרוש בעניני החג עמ"ש להלן סי' תכ"ח נקרא יום הדרשה הגדול שמגדלין בו תורה עיין מגילה כ"ז ע"א.

סי' תל"א סע"א מ"א מ"א סק"ב מ"ג ב"ן שהחמירה תורה עליו לעבור בב"י וכו' עיין ר"ן ר"ש פסחים שכתב דתשבו שלא יבא לאכלו משום דחמיר איסורא טפי דאית ב"י כרת ואפשר עוד שמפני זה החמירה בו תורה לעבור בב"י וכו' עכ"ל, ונראה שזהו דהתורה עלמה החמירה בספיקה כיון דאית ב"י כרת כשיטת הר"מ דאף דספיקא מהיית לקולא (כלאים פ"י הכ"ז) בכל זאת במקום כרת מהיית לחומרא עומאת מת פ"ט הי"ב (ועיין בצכורים פ"ח ה"ט ואם ספק חייבת בחלה לפי שהוא עון מיתה ובדרכ"ז שם), ול"ט דברי הכ"מ שם פ"א הי"ב שכתב גם גבי בשר בחלב שלא אסרה תורה לגשל אלא כדי שלא יבא לאכול דהוי ספק לאו, כן משי"כ הסו"מ ביו"ד סי' ק"יז סק"א בשם הרשב"א שאיסור סחורה משום שמה יבא לאכול ממנו ועיין פמ"ג שם סי' ס"ה משבנות סק"ד דח"י שיעור שאסור היא מטעם גזירה ועיין ברבינו יונה שער התשובה דקריבה בג"ע שמדאורייתא היא משום ס"ג, ודבר פלא מלאתי במדרש שכל טוב פ' בא י"ב א' (עמוד ל"ה) שכתב לפי שמלות חמץ חמורה היא וח"י ב"ן עליה מלקות בפחות מכזית וכרת בכזית לכך בנו במשנתם להתחיל לחפש אחריו כדי להשבות וכו' עכ"ל ולא אדע מקור ושורש לזה בדרכ"ל ופוסקים, אמנם מלאתי בפרד"ס סי' קפ"ז ובסי' האורה סי' ל"ה גבי יוה"כ שכתב שח"ב שתי' היא ברביעית פחותה מכאן בלאו והמ"ל בהערה כ' ל"ן יומא פ' ע"א, והנה שם מבואר אך שיעור חיוב כרת ברביעית אבל נפלא ממני מהי"ב י"א שפסחות מרביעית בלאו, מלבד זה תמוה שנקטו שי"ר רביעית ביוה"כ בטור שהשיעור הוא כמלא לוגמיו שזהו שעות מרביעית עיין להלן סי' תרי"ב ופלא.

ס"פ

אין לך טעון ברכה אלא שירת הים ועשיית הדברות וקללות שבמנהג תורה ע"כ.

שם באה"ט סק"ז נוהגים לקרות פ' העגל בק"ל נפוך וכו' כפי תבואה נוהגים לקרות פס' השקיפה בקול רם ומקורו בסוטה ל"ב ע"ב אדם אומר שצחו בקול נמוך וכו' ובירושלמי סוף מ"ט עד השקיפה בקול נמוך מלאן ואילך בקול גבוה.

סי' תכ"ח סע"א מ"א מ"א סק"א והיה בסאר י"ט יורשין קודם רב"ן ד' יום וכו' דבאופן ל' יום עלמן יש שינוי בהלכות כמו לא יעורר אדם על מתו ולא יספדנו ל' יום לפני החג מוע"ק ד', והוכה שנעשית ל' יום לפני החג פסולה סוכה פ', ועיין בפנ"י מגילה ד' לענין ר"ה ויוה"כ.

שם ח"י סק"ג בהא דאמרינן הייב אדם לשהר עצמו ברנ"ג דמי' סמוך דרג"ל וכו' אפשר כיון שאם טובל עלמו ערב הרגל נטהר כשיעריב שמשו בליל התקדש החג הרי גזר הטהרה ברנ"ג עלמו, אמנם מצינו דוגמא לסגנון זה לפי פ"ד"קו בר"ה י"א ע"א תוד"ה אלא הא דאמר בחג לאו דוקא דבי ימים לפני החג הוי וכו', ובתוס' כתובות מ"ז ע"א ד"ה דמסר לה בשבתות, ועיין בכורות ג"ח ע"א כמה פרס וכו' ומשי"כ בהנהגתי לנטין ל"ג ע"א ובתפ"א סנהדרין פ"ד מ"ד אות כ"ו.

סע"ב ב' אין נושאין פ"ל פניהם ב"ל חודש ניסן וכו' ובמ"א סק"ג מפני ט"ב נשיאים הקריבו י"ב ימים וכו' יום הקרבן היה י"ט ש"ז וכו' ר"ל ואין דאין אלו בקיאים בימאסו לידע מאיזה שבט לכן אין נופלין ע"פ כל הי"ב ימים ואומרים ב"ה"ר (מקורו בזה"ק פ' בלק קל"ז ע"ב עיי"ש) אש עבדך מושבט פלוני שקראתי בתורתך וכו', ולפי' ל"ט כהנים ולוים דודאי מחזקי נפשיהו בכב"י אי"ב אין להם יו"ט, וכעין זה כתב הל"ה בצרכות ס"ז ע"ב למאי דמיד דהא דאין קורין אבות אלא לשלשה משום דלא ידעינן אי מראובן אי משמעון וכו' עיי"ש, ולכאורה ל"ט בצרכות כ"ה ע"ב מאן דעייל למחא ודחיל מעינא בישא וכו' ולמא הכי אלא פב"ט מזרעא דיוסף קא תיג"א דלא שלטה ב"י עינא בישא, ואיך יאמרו הכהנים והלוים מזרעא דיוסף קא חנינא, וגם בישראל יוקב"ה הן חד לגבי עשרה הוי מעוטא דמעוטא עיין ב"י להע"ז סי' קכ"ט אי"ב הא"ך יתלה כל אחד שהוא מזרעו של יוסף מנה שני"ט הרוב אינו כן ואין להקשות הרי ככלל גלי עשרת השבטים כי לא השם נלה כ"א הסגנון והטעם האמת עמ"ש כ"ס יסוד המנהג בהר"ה, ונראה דזה הוי ליטנא דמשהמע להרי אנפין דכל ישראל נקראו על שם יוסף עיין ב"ר פ"ע"א ושח"ט פ"י שבה"ז ר"ה תפ"ט נו"ב כלאן יוסף תהלים ב' ב' ואלו יתכן ה' שאלתי יוסף עמוס ה', ועיין בזה"ק בלק ר"ב ע"ב דגם בבנימין לא שלטא עינא בישא ונראה עפ"י ה"ב"ר פ"ט אין הגאולה באה אלא בשביל רחל וכו', ושם פ' פ"ב נקראו ישראל ע"ש רחל וכו', ובזה"ר נשא כ"ט ע"א, ולפי' יוסף ובניתן ב' שבטים לא הוי עוד מעוטא דמעוטא, ועי"ל דמזרעא דיוסף ר"ל גם מזרעא האם, ובהא גם כהנים וכלו לומר כן, אבל לענינו הן עכ"פ לא הוי י"ט לגביהו (ודוחק לומר משום דלא הוי אלא חוקה עיין מ"ג"א סי' ר"א סק"ד ושאלת יעבך ח"א סי' קכ"ה ובית אפרים ארי"ח סי' ו') אמנם יתכן לומר עפ"א במדרש בהעלותך פ"ט ג' שהדלקת הנרות מיתשב כקרבן מלאים על שר השבטים ואכמ"ל.

שם ואין אומרים מזמור תורה עמ"ש כבהגהותי להלן סי' תרי"ה ואין להקשות מאשר מצינו בד"ה"ב כ"ט וכו"ס ששה עשר לחודש הראשון וגו' וע"ן חזקיהו ויאמר עתה מלאו ירכס ל"ה נבי וכו"ו וכו"ס ותולדות וגו' הרי שבע"ז בניסן שהוא החודש הראשון הקריבו מזודות.

E4-08/2018n78